

CHAIRMANSHIP OF ESTONIA
Council of Europe
May–November 2016
PRÉSIDENCE DE L'ESTONIE
Conseil de l'Europe

Inimene › Õigus ‹ Maailm

13.–14. oktoober 2014, Tartu

<http://www.iuridicum.ee>

34. Eesti õigusteadlaste päevade toimumist tähistab kirjastus Juura uue, täiendatud ja ümbertöötatud teose – Võlaõigusseadus I. Kommenteeritud väljaanne – esitlusega ja eripakkumisega.

<http://www.juura.com>

Kolmapäev, 12. oktoober

19.30–22.00 Tervitusõhtul osalejaid võtab vastu Eesti Vabariigi välisminister
Marina Kaljurand (EÜSi maja, Jaan Tõnissoni 1)

Neljapäev, 13. oktoober

9.00–10.00 Hommikukohv
(Vanemuise kontserdimaja, ukseid avatakse kell 8.30)

Plenaaristung

(Vanemuise kontserdimaja, ingliskeelsete ettekannete sünkroontõlge, veebiülekanne)

10.00–10.20 Avamine/väitlus (väitlusklubi SpeakSmart koolitajad)
Irene Kull, Tartu Ülikooli tsiviilõiguse professor, Eesti Akadeemilise Õigusteaduse Seltsi esimees
Jüri Heinla, Eesti Juristide Liidu tegevpresident

Kas rahvusvaheline õigus loeb?

Väitlusjuht: **Lauri Mälksoo**, akadeemik, Tartu Ülikooli rahvusvahelise õiguse professor

10.20–12.00 Esinejad: **Marina Kaljurand**, Eesti Vabariigi välisminister;
Marie Jacobsson, Rootsi välisministeerium, Rahvusvahelise Õiguse Komisjoni (ILC) liige; **Rein Müllerson**, Tallinna Ülikooli rahvusvahelise õiguse ja poliitika juhtivteadur;
Cuno Tarfusser, ICC kohtunik, Itaalia; **Peter Tomka**, ICJ kohtunik, Slovakkia

12.00–12.30 Kohvipaus

Inimõigused – olukord ja areng Eestis

Väitlusjuht: **Uno Lõhmus**, Tartu Ülikooli külalisprofessor

12.30–14.00 Esinejad: **Aino Lepik von Wirén**, Välisministeeriumi Euroopa ja Atlandi-ülese koostöö osakonna peadirektor; PhD **Rait Maruste**; LLM **Madis Ernits**, Tartu Ringkonnakohtu kohtunik, Tartu Ülikooli õigusteaduskonna doktorant; **Paul Keres**, advokaadibüroo Glikman Alvin & Partnerid vandeadvokaat

14.00–15.00 Lõuna, osalejate siirdumine sektsioonidesse

Julgeolek I. Julgeolekuargument põhiõiguste piiramisel

(Tartu Ülikooli aula, veebiülekanne)

Väitlusjuht: **Heili Sepp**, õiguskantsleri nõunik–osakonnajuhataja, Tartu Ülikooli õigusteaduskonna doktorant

15.00–16.30 LLM **Madis Ernits**, Tartu Ringkonnakohtu kohtunik, Tartu Ülikooli õigusteaduskonna doktorant
Julgeolek ja põhiõigused
PhD **Arnold Sinisalu**, Kaitsepolitsei ameti peadirektor
Julgeolek kui põhiõiguste tagamise eeldus
Ajaloodoktor **Ivo Juurvee**, Sisekaitseakadeemia sisejulgeoleku instituudi juhataja
Võimalikud 1930ndate alguse foruumis tehtud vead, mida täna saaks vältida

16.30–16.50 Kohvipaus

Julgeolek II. Teave kui relv sise- ja välisjulgeolekus

(Tartu Ülikooli aula, veebiülekanne)

Väitlusjuht: **Janek Luts**, Õiguskantsleri Kantselei kommunikatsioonijuht

16.50–18.00 *MA (National Defense University, USA)* **Mikk Marran**, Teabeameti peadirektor
Jõuametnikkonna vaade
MA (King's College, London) **Merle Maigre**, Eesti Vabariigi Presidendi julgeolekunõunik
Agressiooni defineerimine konflikti olukorras
MA (US Army War College, USA) **Taimar Peterkop**, Riigi Infosüsteemi Ameti peadirektor
Õigus ja infosüsteemid

Töötamine ja ettevõtlus I. Töötaja ja tööandja omavahelise suhte muutumine

(Dorpati konverentsikeskus: Struve I ja II saal, veebiülekanne)

Väitlusjuht: **Indrek Niklus**, Justiitsministeeriumi eraõiguse talituse juhataja

15.00–16.30 **Gaabriel Tavits**, Tartu Ülikooli töö- ja sotsiaalhooldusõiguse dotsent
Kui paindlikuks saab töösuhete õiguslikku reguleerimist muuta?
Peep Peterson, Eesti Ametiühingute Keskliidu esimees
Muutuv tööturg ja töötajate ootused õiguskorrale
Karin Madisson, advokaadibüroo SORAINEN partner ja vandeadvokaat, Eesti Advokatuuri
äriõiguskomisjoni esinaine
Narva tehasetöötajast Skype'i programmeerijani. Moodsa töösuhete uued vormid
ja takistused Eestis

16.30–16.50 Kohvipaus

Töötamine ja ettevõtlus II. Töösuhete tulevik. Riigi sekkumise vajadus töösuhetesse ja töökonfliktidesse

(Dorpati konverentsikeskus: Struve I ja II saal, veebiülekanne)

Väitlusjuht: **Tiina Saar-Veelma**, Proexperti personalijuht ja tööõnne uurija

16.50–18.00 **Annika Uudelepp**, Praxise kauaaegne juht
Kas käia ajaga kaasas või jääda ajale jalgu? „Tulevikutöö“ on juba tänane reaalsus
Meeli Miidla-Vanatalu, Tööinspeksiooni peadirektori asetäitja töösuhete järelevalve ja õiguse alal
Moodsad töösuhted ja töötingimuste järelevalve
Egle Käärats, Sotsiaalministeeriumi tööala asekancler
Paindlikud töösuhted. Millises suunas tasub painutada?

Rahvusvaheline humanitaarõigus

(Vanemuise kontserdimaja)

Väitlusjuht: *Mag. iur.* **Andres Parmas**, Tallinna Ringkonnakohtu kohtunik, Tartu Ülikooli karistusõiguse lektor

15.00–16.30 *Dr. iur.* **René Värk**, Tartu Ülikooli rahvusvahelise õiguse dotsent
Tänapäevaste relvakonfliktide määratlemise keerukus
Kalle Kirss, Kaitseministeeriumi õigusosakonna juhataja asetäitja
Kinnipidamine mitterahvusvahelistes relvakonfliktides

Olavi Jänes, *Balti Kaitsekolledži õigusnõunik*

Tsiviilisikute vahetu osalemine vaenutegevuses ehk mis asjaoludel saab tsiviilisikust legaalne sihtmärk

Madis Vainomaa, *sõltumatu ekspert (inimõigused ja haavatavad grupid)*

Inimõiguste kaitsjate roll õigusrikkumiste dokumenteerimisel relvakonflikti käigus

16.30–16.50 Kohvipaus

Rahvusvaheline kriminaalõigus

(Vanemuise kontserdimaja)

Väitlusjuht: **Dr. iur. René Värk**, *Tartu Ülikooli rahvusvahelise õiguse dotsent*

16.50–18.00 **Mag. iur. Andres Parmas**, *Tallinna Ringkonnakohtu kohtunik, Tartu Ülikooli karistusõiguse lektor*
Kriminaalõiguse võimaluste piirid

Tiina Intelmann, *endine Rahvusvahelise Kriminaalkohtu liikmesriikide assamblee president*

Rahvusvaheline Kriminaalkohus ja muutuv maailmapoliitika

Eerik Heldna, *Kaitsepolitsei amet*

Võõrvõitlejad ja karistusseadustiku rakendamine

Õigusajalugu. Inimene ja võim

(Dorpati konverentsikeskus: Baeri saal)

Väitlusjuht: **Marju Luts-Sootak**, *Tartu Ülikooli õiguse ajaloo professor*

15.00–16.30 **Dr. iur. Hesi Siimets-Gross**, *Tartu Ülikooli õiguse ajaloo ja Rooma õiguse dotsent*,
Euroopa Kohtu keelejurist

Marelle Leppik, *advokaadibüroo LMP advokaat, Tartu Ülikooli õigusteaduskonna doktorant*

Vene impeeriumi 1906. a konstitutsioon – esimene põhiõigusdokument Eesti ajaloos

Ken Ird, *Tartu Ülikooli õigusteaduskonna doktorant*

„Vana vali Rootsi aeg“ ja „Venemaa inimlik paleus“. Surmanuhtlusest Läänemere provintside kohtutes 18. sajandil

Dr. phil. Andres Andresen, *Tartu Ülikooli Eesti ajaloo vanemteadur*

Kaitseliit – riigivõimu teostamine vabatahtlikkuse printsiibil

16.30–16.50 Kohvipaus

16.50–18.00 **Marju Luts-Sootak**, *Tartu Ülikooli õiguse ajaloo professor*

Üldpõhimõtted ja -klauslid Eesti Vabariigi tsiviilseadustiku projektides (1925-1940). Kas üksikisiku või kollektiivi huvides?

Mag. iur. Hannes Vallikivi, *Eesti Advokatuuri esimees, advokaadibüroo TGS juhtivpartner*

Poliitilised protsessid Eesti Vabariigis 1930ndate alguses

Dr. iur. Priidu Pärna, *Tallinna notar*

Ajalooliste võimude arhitektuurilised ja ikonograafilised väljendused Eestis

20.00 **Pidulik õhtu**

(Eesti Rahva Muuseum: ukse avanevad kell 19.30 ja sulguvad kell 23.00)

Reede, 14. oktoober

Julgeolek III. Laiapõhjaline riigikaitse

(Tartu Ülikooli aula, veebiülekanne)

- Väitlusjuht: *Mag. iur. **Mari-Liis Pöder-Korjagina**, Rahvusvahelise Sõjaõiguse ja Riigikaitseõiguse Fondi esimees, Eesti Reservohvitseride Kogu juristide sektsiooni esimees*
- 9.30–11.00 *MA **Jonatan Vsevirov**, Kaitseministeeriumi kantsler*
Eesti kaitselahend
*MD, PhD **Tiit Meren**, kirurg*
 Kuidas vabatahtlikud reservohvitserid, kes täna tsiviilmeditsiinis töötavad, Eesti laiapindsele riigikaitsele lisavõimekust toodavad
Taavi Veskimägi, Eesti Kaitsetööstuse Liit
 Kaitsetööstuse roll kaitsevalmiduse tagamisel
- 11.00–11.30 Kohvipaus

Julgeolek IV. Haldusmenetluse ja süüteomenetluse piirid julgeolekukontekstis

(Tartu Ülikooli aula, veebiülekanne)

- Väitlusjuht: **Inna Omblar**, riigiprokurör
- 11.30–13.00 *LLM **Norman Aas**, Justiitsministeeriumi kantsler*
 Avaliku korra preventiivne ja repressiivne kaitse – õiguspoliitiline perspektiiv
Kristjan Siigur, Tallinna Halduskohtu esimees
 Vaadates vaatajaid: varjatud teabehange kui igaühe õiguste kaitse viis ning selle kontrollimehhanismid
*Mag. iur. **Martin Triipan**, Raidla Ellex advokaadibüroo vandeadvokaat ja partner*
 Julgeolekuasutuste poolt teabe kogumine ja kasutamine. Õiguste kaitse elastsus ja selle piirid

Jagamismajandus I. Jagamismajandus kui ettevõtluse tulevik

(Dorpati konverentsikeskus: Struve I ja II saal, veebiülekanne)

- Väitlusjuht: **Juhan Lepassaar**, Euroopa Komisjoni asepresidendi Andrus Ansipi kabinetiülem
- 9.30–11.00 **Kilvar Kessler**, Finantsinspektsiooni juhatuse esimees
 Jagamismajandus finantssektoris: kas vana lugu uues kuues?
Andres Sooniste, Tarbijakaitseamet peadirektor
 Jaga ja vastuta?
Dmitri Jegorov, Rahandusministeeriumi maksu- ja tollipoliitika asekancler
 Maksud ja jagamismajandus: kas täielik selgus vs. midagi ei jaga?
Kaidi Ruusalepp, Funderbeam asutaja ja juht, Tallinna börsi endine juht, digitaalallkirja seaduse üks autoritest
 Häkkides paragrahve. Jagamismajandaja teekond
- 11.00–11.30 Kohvipaus

Jagamismajandus II. Jagamisteenuse osalised, nende õigused ja kohustused

(Dorpati konverentsikeskus: Struve I ja II saal, veebiülekanne)

Väitlusjuht: **Küllike Jürimäe**, *Euroopa Kohtu kohtunik*

11.30–13.00 **Karin Sein**, *Tartu Ülikooli tsiviilõiguse professor, eraõiguse osakonna juhataja asetäitja*
 Müüja, platvormipidaja ja tarbija vahelised õigussuhted ja neile kohaldatav õigus
Urmas Volens, *Tartu Ülikooli tsiviilprotsessi dotsent, advokaadibüroo Nove vandeadvokaat ja partner*
 Ühisrahasutus: lepinguliste suhete mudelid, tagatised, riskid
Villu Kõve, *riigikohtunik, Tartu Ülikooli tsiviilõiguse dotsent*
 Kellelt, kus ja kuidas midagi nõuda, kui jagatud või vahendatud kaup või teenus ootustele ei vasta?

Rahvusvaheline õigus III. Rahvusvahelise õiguse areng ja küberruum

(Dorpati konverentsikeskus: Baeri saal)

Väitlusjuht: **Peter Pedak**, *Välisministeeriumi rahvusvahelise õiguse büroo*

9.30–11.00 **Erki Kodar**, *Kaitseministeeriumi õigus- ja haldusküsimuste asekanstler*
 Riiklik julgeolek, küberruum ja rahvusvaheline õigus – kas ühilduvad või ühildamatud mõisted?
Dr Katrin Nyman-Metcalf, *Tallinna Tehnikaülikooli õiguse instituudi tehnoloogiaõiguse õppetooli juhataja, professor, e-Riigi Akadeemia uuringute juht*
 Küberruumi kasutamine rahumeelsetel eesmärkidel: mida õppida kosmosest?
Dr. iur. Eneken Tikk-Ringas, *Rahvusvahelise Strateegiauringute Instituudi (International Institute for Strategic Studies) teadur, Tartu Ülikooli IT-õiguse külalislektor*
 Kuidas on tehnoloogia areng mõjutanud riikide suhteid ja rahvusvahelise õiguse kohaldamist?
Liis Vihul, *NATO küberkaitsekoostöö keskuse teadur*
 Rahvusvahelise õiguse kohaldamine küberrünnetele. „Tallinna käsiraamatu“ olulisimad järeldused

11.00–11.30 Kohvipaus

Rahvusvaheline õigus IV. Inimõiguste universaalsuse teoreetilised ja praktilised proovikivid

(Dorpati konverentsikeskus: Baeri saal)

Väitlusjuht: *Dr. iur.* **Mart Susi**, *Tallinna Ülikooli inimõiguste dotsent*

11.30–13.00 **Mari Amos**, *ÜRO Inimõiguste Komitee ekspert*
 Keskkonna mõju inimõiguste tagamise hindamisele
PhD Merilin Kiviorg, *Tartu Ülikooli rahvusvahelise õiguse vanemteadur*
 Narratiivi muutus: kas inimõigused teelahkmed?
Peeter Roosma, *riigikohtunik*
 Institutsionaalne mitmekesisus inimõiguste universaalsuse teenistuses
Dr. iur. Mart Susi, *Tallinna Ülikooli inimõiguste dotsent*
 Kas inimõiguste ajajärk on lõppemas?

13.00–14.00 Lõuna (Dorpati konverentsikeskus)

Lõppistung. Euroopa Inimõiguste Kohus ja Eesti õigus: kas monoloog või dialoog?

(Dorpati konverentsikeskus: Struve I ja II saal, sünkroontõlge, veebiülekanne)

Väitlusjuht: **Julia Laffranque**, *Euroopa Inimõiguste Kohtu kohtunik, Tartu Ülikooli Euroopa õiguse professor*14.05–14.50 **Guido Raimondi**, *Euroopa Inimõiguste Kohtu president*
Euroopa Inimõiguste Kohtu lahendite õiguslik väärtus

Järgnevas poodiumidiskussioonis osalevad: **Maris Kuurberg**, *Eesti Vabariigi valitsuse esindaja Euroopa Inimõiguste Kohtus*; **Julia Laffranque**, *Euroopa Inimõiguste Kohtu kohtunik, teise sektsiooni asepresident, Tartu Ülikooli Euroopa õiguse professor*; **Mart Nutt**, *Riigikogu liige, inimõiguste aastakonverentsi peakorraldaja*; **Priit Pikamäe**, *Riigikohtu esimees*; **Guido Raimondi**, *Euroopa Inimõiguste Kohtu president*, **Hannes Vallikivi**, *Eesti Advokatuuri esimees*

Käsitletavad teemad:

- Eesti peale esitatud kaebused Euroopa Inimõiguste Kohtus. Mis on olnud läbi aegade kõige populaarsemad teemad ja millistes küsimustes on leitud kõige rohkem rikkumisi? Kuidas täidesaatev võim rakendab oma igapäevases tegevuses Euroopa Inimõiguste Kohtu lahendeid? Kuidas Eesti kohta tehtud otsuseid täidetakse? (**Maris Kuurberg**)
- Kas ja kuidas ning millised Eesti kohta tehtud lahendid on mõjutanud Euroopa Inimõiguste Kohtu üldist praktikat? Kuidas kajastuvad Eesti inimene, tema õigused ja probleemid üleeuroopalises kontekstis? (**Julia Laffranque**)
- Kuidas Riigikogu arvestab Euroopa Inimõiguste Kohtu lahenditega ja millist rolli näevad Euroopa Inimõiguste Kohtul inimõiguste kaitse organisatsioonid? (**Mart Nutt**)
- Kuivõrd toetatakse riigisiseses kohtumenetluses ja lahendites Euroopa Inimõiguste Kohtu praktikale? Millised on Eesti kohtunike lootused ja ootused koostööle Euroopa Inimõiguste Kohtuga? (**Priit Pikamäe**)
- Millised on Euroopa Inimõiguste Kohtu tulevikuväljavaated? Kuidas näeb praktikas välja lähimuse põhimõtte ja kaalutusõiguse kohaldamine? (**Guido Raimondi**)
- Millisena paistab Euroopa Inimõiguste Kohus kaebajatele ja nende esindajatele: kas ligipääsmatu kindluse või Euroopa südametunnistuse ja viimase lootusena? (**Hannes Vallikivi**)

16.00 Lõpetamine

Osalemisinfo

Juristkonna suurfoorum keskendub tänavu rahvusvahelisele õigusele ja inimõigustele. Teemavalikuga tähistame 20. aasta möödumist Eesti ühinemisest Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooniga ja Eesti eesistumist Euroopa Nõukogus. Arutame inimõiguste seisut Eestis ja Euroopas ning arengut tulevikus. Õigusteadlaste päevi väisab Euroopa Inimõiguste Kohtu president Guido Raimondi, kes esineb teemal „**Euroopa Inimõiguste Kohtu lahendite õiguslik väärtus**“ ning osaleb järgneval poodiumidiskussioonil.

Olukord maailmas on aktuaalseks tõstnud julgeoleku ning rahvusvahelise õiguskorra küsimused. Seetõttu on päevade korraldajate ja toetajate ringi lisandunud Välisministeerium ja Eesti Välispoliitika Instituut.

34. Eesti õigusteadlaste päevade korralduskomisjoni koosolekuid peeti 24. septembrist 2015 kuni 14. aprillini 2016. Arutelude tulemusena väljatöötatud programm algab tavapäraselt hommikuse plenaaristungiga Vanemuise kontserdimajas, pärastlõunal jätkub töö septsioonides ka Tartu Ülikooli aulas ja Dorpati konverentsikeskuses. Samades kohtades toimuvad diskussioonid ka järgmisel päeval; info kellaaegade, saalide, veebiülekannete ja sünkrootlke kohta on kättesaadav programmis.

Üritused

Kolmapäeval, 12. oktoobril kell 19.30–22.00 toimuval tervitusõhtul võtab Eesti Vabariigi välisminister **Marina Kaljurand** vastu õigusteadlaste päevadest osavõtjaid EÜSi majas (Jaan Tõnissoni 1). **Registreeruda saavad 150 kiireimat.**

Tänavuses kultuuriprogrammis on huvilistel võimalus giidi juhatusel nautida tasuta ekskursioone „Muuseum 1 tunniga“ Eesti Rahva Muuseumi uues hoones Raadil järgmiselt:

Kolmapäev, 12. oktoober

Grupp lahkub Vanemuise kontserdimaja alumisest parklast kell 17.45.

Neljapäev, 13. oktoober

Grupp lahkub Vanemuise kontserdimajast kell 12.30.

Grupp lahkub Vanemuise kontserdimajast kell 15.00.

Reede, 14. oktoober

Grupp lahkub Dorpati konverentsikeskusest kell 9.30.

Grupp lahkub Dorpati konverentsikeskusest kell 11.30.

ERMi ekskursioonidele registreerumisel valige palun pakutud aegadest sobivaim – see ekskursioon on teile tasuta.

Grupid toimetatakse ERMi ja tagasi bussidega.

Neljapäeval, 13. oktoobril algusega **kell 20.00** toimub Eesti Rahva Muuseumis **pidulik õhtu** koos toitlustamise ja elava muusikaga (uksed avatakse kell 19.30, suletakse kell 23.00). Järelpidu toimub traditsiooniliselt klubis Maasikas (piduliku õhtu kutse ettenäitamisel on sissepääs tasuta).

Registreerimine ja osalustasud

34. Eesti õigusteadlaste päevadest osavõtt on **tasuline** ja toimub **ainult eelneva** (kuni ürituse alguseni) **elektroonilise registreerimise alusel**.

NB! Registreerimisvormis küsitud andmed tuleb esitada iga osaleja kohta.

Osalustasu katab kulutused õigusteadlaste päevade ettevalmistusele, materjalidele, ERMi ekskursioonidele, kohvipausidele ja *buffet*-lõunatele. Hinnad sõltuvad osalustasu laekumise ajast:

11. maist kuni 30. juunini – 144 eurot

15. augustist kuni 30. septembrini – 192 eurot

1. oktoobrist ürituse alguseni – 300 eurot.

Piduliku öhtu tasu on 30 eurot.

Osalustasu(sid) saab maksta elektroonilisel registreerimisel kohe pangalingi kaudu või sihtasutuse Iuridicum väljastatava(te) arve(te) alusel.

Kasulik info

Kirjastus Juura tähistab 34. Eesti õigusteadlaste päevade toimumist eripakkumisega - <http://www.juura.com>.

Loobumine

Juhul kui olete registreerunud ja osalustasu maksnud, kuid teil ei ole võimalik osaleda, palume sellest teada esimesel võimalusel e-posti aadressil otp@iuridicum.ee.

Osalustasu tagastatakse, kui edastate osalemisest loobumise teate **hiljemalt 31. augustiks 2016**. Lisa-info e-posti aadressil otp@iuridicum.ee.

Majutus

Hotellid pakuvad osavõtjatele alljärgnevat soodushindu juhul, kui teatate broneeringu märksõna „õigusteadlaste päevad“.

Tartu

– ühekohaline tuba 42 €

– kahekohaline tuba 60 €

Soola 3, Tartu 51013

Tel 731 4300, e-post: sales@tartuhotell.ee

Draakon

Broneeringud kuni **30.06.2016**

– ühekohaline/kahekohaline tuba 55 €

Raekoja plats 2, Tartu 51003

Tel 744 2045, e-post: draakon@draakon.ee

Broneeringud alates **01.07.2016**

– ühekohaline/kahekohaline tuba 65 €

Dorpat

Broneeringud kuni **30.06.2016**

– ühekohaline tuba 55 €

– kahekohaline tuba 70 €

Soola 6, Tartu 51014

Tel: 733 7180, e-post: info@dorpat.ee

Broneeringud alates **01.07.2016**

– ühekohaline tuba 65 €

– kahekohaline tuba 80 €

Pallas

– ühekohaline tuba 57 €

– kahekohaline tuba 68 €

Riia 4, Tartu 51004

Tel: 730 1200, e-post: pallas@tartuhotels.ee

London

– ühekohaline tuba 69 €

– kahekohaline tuba 82 €

Rüütli 9, Tartu 51007

Tel: 730 5555, e-post: london@tartuhotels.ee